

Sysselmesteren på Svalbard

Kurs- og læringskrav for Svalbardguide

Utformet i henhold til Forskrift om sikkerhet i felt mv. på Svalbard (feltsikkerhetsforskriften) § 11.

Versjon: 1.0 Dato: 02.01.2026

Sysselmesteren på Svalbard

Postboks 633, 9171 Longyearbyen

Org.nr. 971 456 523

Epost: firmapost@sysselmesteren.no

www.sysselmesteren.no

Innhold

1. Struktur	4
1.1 Digitale kurs.....	5
1.2 Praktiske kurs	6
1.3 Feltkurs med sluttvurdering	6
2. De enkelte emnene.....	7
2.1 Emne - Sikkerhetsstyring	7
2.2 Emne - Natur og Miljø.....	10
2.3 Emne – Vær og klima	12
2.4 Emne – Nødleir	14
2.5 Emne – Navigasjon og kommunikasjon	16
2.6 Emne – Ferdsel	18
2.7 Emne – Førstehjelp	20
2.8 Emne – Isbjørnsikkerhet	22
2.9 Emne – Ferdsel i skredterreng	26
2.10 Emne – Ferdsel på isbre.....	29
2.11 Emne – Ferdsel på sjøis	31
3. Feltkurs med sluttvurdering.....	34
3.1 Feltkurs med sluttvurdering – sommer	35
3.2 Feltkurs med sluttvurdering – vinter	37
3.3 Forventet kompetanse hos deltaker på feltkurs med sluttvurdering.....	41
1. Evne til å ta vare på seg selv og sitt utstyr under krevende feltforhold	41
2. Ledelse av gruppen som guide.....	41
3. Faglig kompetanse.....	42
4. Formidlingsevne	42

3.4 Sluttvurdering	43
--------------------------	----

1. Struktur

Læringsmålene i dette dokumentet er utformet i tråd med retningslinjene fra Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT), slik de fremgår av rammeverket *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring*. Læringsmålene er inndelt i tre kategorier: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Kategorien *kunnskap* omfatter forståelse av sentrale teorier, begreper og fakta. Kategorien *ferdigheter* omhandler praktisk anvendelse av tilegnet kunnskap. Kategorien *generell kompetanse* gjelder helhetlig anvendelse av både kunnskap og ferdigheter, utviklet gjennom en kombinasjon av ulike emner og relevant erfaring.

En detaljert beskrivelse av disse kategoriene fremgår av tabellen nedenfor, som er gjengitt direkte fra NOKUTs retningslinjer.

Tabell 2 KILDE: <https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk-for-livslang-laring/>

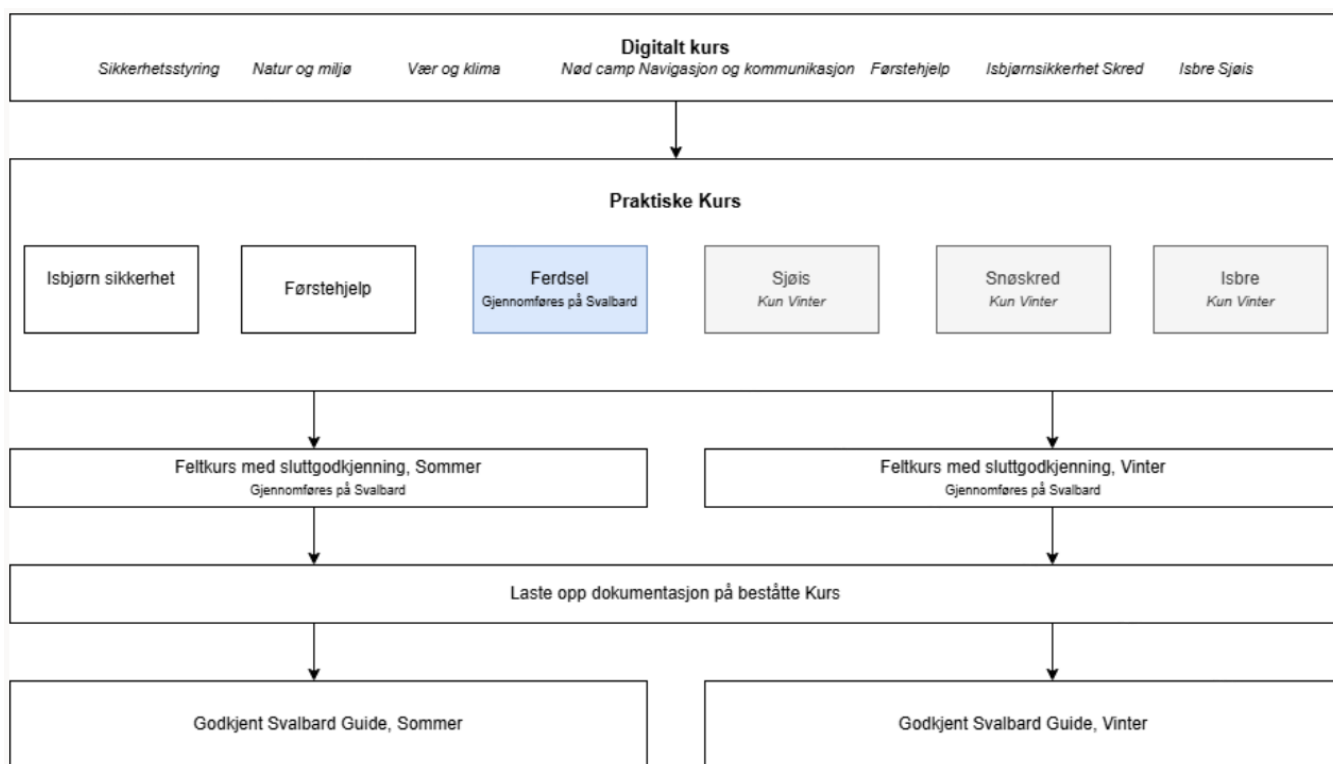
Læringsmål	Beskrivelse
Kunnskap	Kunnskap er forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper og prosedyrer innenfor fag, fagområder og/eller yrker.
Ferdigheter	Evne til å anvende kunnskap for å løse problemer og oppgaver. Det er ulike typer ferdigheter: kognitive, praktiske, kreative og kommunikative.
Generell kompetanse	Generell kompetanse er å kunne anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner i utdanning- og yrkessammenheng.

Guidegodkjenningen er strukturert i tre deler. Den første delen er digital og har som hovedformål å oppfylle de grunnleggende kunnskapsmålene. Den andre delen omfatter praktisk opplæring og er rettet mot læringsmål innen ferdigheter og generell kompetanse. Den tredje og avsluttende delen består av et feltkurs med sluttvurdering, hvor temaer fra de

tidligere modulene integreres og tilpasses forholdene på Svalbard. En visuell oversikt over utdanningsstrukturen er presentert i figur 1 under.

Figur 1: Visuell oversikt over guidegodkjenningen

1.1 Digitale kurs

Den digitale modulen utgjør første steg i godkjenningsløpet og gir kandidatene en teoretisk innføring i de ulike temaene. Formålet er å dekke de grunnleggende læringsmålene for kunnskap på en grundig og strukturert måte, slik at deltakerne senere kan arbeide mer praktisk og dyptgående på de fysiske kursene. Den digitale delen leveres av Sysselmesteren på Svalbard. Modulen avsluttes med en teoretisk prøve som må bestås for å gå videre i godkjenningsprosessen.

1.2 Praktiske kurs

Den praktiske delen bygger på de etablerte kunnskapsmålene og fungerer som en fordypning som omfatter både ferdighetsmålene og målene for generell kompetanse. Alle de praktiske kursene kan gjennomføres hos godkjente kurstilbydere, forutsatt at kursene oppfyller de fastsatte kravene til læringsmål og varighet. En oversikt over de praktiske kursene fremgår av tabell 4. Kurset innen *ferdsel* må imidlertid gjennomføres på Svalbard, ettersom forholdene knyttet til ferdsel i Svalbards natur vurderes som så særskilte at opplæringen må skje lokalt.

Tabell 4 Oversikt over praktiske kurs, samt tiltenkt tid per kurs

Kurs	Tid (og kommentar)
Ferdsel	16 timer, gjennomføres på Svalbard
Isbjørn	16 timer
Bre	16 timer, kun vinter
Sjøis	16 timer, kun vinter
Skred	16 timer, kun vinter
Førstehjelp	16 timer

1.3 Feltkurs med sluttvurdering

Feltkurset med sluttvurdering bygger på den kompetansen kandidaten har opparbeidet gjennom den digitale modulen og de praktiske kursene. Formålet er å integrere og anvende kompetansen fra alle moduler i praksis gjennom scenariotrening, slik at kandidaten oppnår en helhetlig forståelse av sikker ferdsel i Svalbards særegne og krevende miljø. Denne delen innebærer også en nødvendig tilpasning av ferdigheter utviklet gjennom praktiske kurs på fastlandet, slik at de samsvarer med de stede egne forholdene på Svalbard.

Feltkurset kan først gjennomføres når alle praktiske kurs er fullført.

Feltkurset tilbys i to **sesongbaserte** varianter: sommer og vinter. Sommervarianten har en varighet på tre dager og inkluderer én natt i felt, mens vintervarianten gjennomføres over fire dager og inkluderer to netter i felt. Bestått vinterfeltkurs gir automatisk godkjenning for sommer, men ikke omvendt.

Når kandidaten har fullført og bestått feltkurset med sluttvurdering, kan vedkommende søke om godkjenning.

Emnebeskrivelsene for de ulike komponentene i godkjenningsprosessen er presentert i tabell 5. Hver emnebeskrivelse omfatter informasjon om emnets innhold, omfang og sluttgodkjenning i feltkurset.

Tabell 4 totaloversikt over emner i godkjenningen

Emne	Digital	Praktisk	Feltkurs
Sikkerhetsstyring	2 timer	Praktisk kurs «ferdsel» 16 timer	Sommer: 3 døgn Vinter: 4 døgn
Natur og miljø	4 timer		
Vær og Klima	2 timer		
Nødleir	2 timer		
Navigasjon og kommunikasjon	2 timer		
Ferdsel	2 timer		
Førstehjelp	4 timer	16 timer	
Isbjørnsikkerhet	4 timer	16 timer	
Ferdsel i skredterreng	4 timer	16 timer	
Ferdsel på Snødekt bre	4 timer	16 timer	
Ferdsel på sjøis	4 timer	16 timer	
Totalt	34 timer	96 timer	3 / 4 døgn

Nedenfor følger en detaljert beskrivelse av de enkelte emnene.

2. De enkelte emnene

2.1 Emne - Sikkerhetsstyring

Etter fullført emne skal kandidaten kunne anvende hensiktsmessige metoder for å identifisere, vurdere og håndtere naturfarer på Svalbard. Kandidaten skal også kunne innhente, forstå og bruke relevant informasjon fra sikkerhetsstyringsdokumenter på en faglig forsvarlig måte.

Beskrivelse av kursinnhold:

- Sikkerhetsstyring

- Risikovurdering
- Barriere teori
- Verktøy og modeller for identifisering av barrierer
- Verktøy og modeller for operasjonalisering for turplanlegging

Læringsmål

Kunnskapsmål	<i>Kandidaten:</i> RK1 Kjenner til grunnleggende prinsipper for sikkerhetsstyring RK2 Kjenner til grunnleggende prinsipper for vurdering av risiko RK3 Kjenner til relevante modeller fra sikkerhetsteori
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i> RF1 Kan hente ut relevant informasjon fra Sikkerhetsstyringsdokumenter (risiko analyser, manualer, rutiner, mm) RF2 Kan gjennomføre en enkel risikoanalyse av en tur RF3 Kan bruke relevante modeller til å identifisere mulige barrierer RF4 Kan benytte modeller for operasjonalisering av turplanlegging
Generell kompetanse	<i>Kandidaten:</i> RG1 Kan benytte relevant informasjon fra Sikkerhetsstyringsdokumenter til turplanlegging

	RG2 Kan foreslå hensiktsmessige risikoreduserende tiltak basert på en risikoanalyse
--	---

2.2 Emne - Natur og Miljø

Etter fullført emne skal kandidaten ha grunnleggende kunnskap om natur- og kulturforholdene på Svalbard, og forstå det lovverket som regulerer aktivitet i området. Kandidaten skal kunne identifisere relevante regler, restriksjoner og naturvernbestemmelser, og anvende denne kunnskapen i planlegging og gjennomføring av ansvarlig ferdsel. Kandidaten skal også forstå hvordan hensynet til sårbare miljøverdier påvirker rutevalg, aktivitet og formidling.

Beskrivelse av kursinnhold

- Grunnleggende kunnskap om:
 - Svalbards flora, fauna, kulturminner, naturmiljøet for øvrig og økologiske sammenhenger,
 - effekter av ulike ferdselsformer på Svalbards naturmiljø og kulturminner,
 - gjeldende regler i svalbardmiljøloven med forskrifter, og
 - Svalbards historie, rettslig rammeverk for Norges suverenitet over Svalbard og tilhørende administrasjon av øygruppa.

Læringsmål

Kunnskapsmål	<i>Kandidaten:</i> MK1 Ha grunnleggende kunnskap om Svalbards flora, fauna, kulturminner, naturmiljø og økologiske sammenhenger MK2 Kjenne til effekter av ulike ferdselsformer på Svalbard naturmiljø og kulturminner MK3 Ha kunnskap om gjeldende regler i svalbardmiljøloven med tilhørende forskrifter MK4 Kjenne til Svalbards historie og forvaltningen av øygruppen
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i>

	MF1 Kunne planlegge turer som tar hensyn til natur- og kulturverdier, og som foregår innenfor lovens rammer. MF2 Kunne formidle korrekt og nyttig informasjon til sine gjester med hensyn til natur, kulturminner og Svalbards historie. MF3 Kunne bruke relevante kartressurser for og planlegge ferdsel som tar hensyn til natur- og kulturverdier.
Generell kompetanse	<i>Kandidaten:</i> MG1 Kunne benytte relevante rettskilder for lovlig ferdsel i turplanleggingen, herunder digitale verktøy og kartdatabaser MG2 Kunne benytte og formidle kunnskap om flora, fauna, kulturminner og naturmiljøet ved gjennomføring av guidede turer, slik at ferdsel, aktivitet eller opphold ikke medfører skade på, eller forstyrrelse av, naturmiljø og kulturminner.

2.3 Emne – Vær og klima

Etter fullført emne skal kandidaten kunne innhente, tolke og anvende relevant meteorologisk informasjon i planlegging og gjennomføring av turer. Kandidaten skal forstå hvordan værforhold, klimatiske særtrekk og lokale variasjoner påvirker sikker ferdsel, og kunne gjøre faglig forsvarlige vurderinger basert på tilgjengelige prognoser og usikkerhet i værmeldinger.

Beskrivelse av kursinnhold:

- Værsystemer
- Svalbards klima
- Informasjonskilder
- Tolke værdata
- Usikkerhet til værmeldinger
- Lokale forhold

Læringsmål

Kunnskapsmål	<i>Kandidaten:</i> VK1 Ha kunnskap om værsystemer. VK2 Kjenne til relevante informasjonskilder for værdata og lokale målestasjoner. VK3 Kjenne til hvordan lokal værvarsling blir generert og begrensninger knyttet til dette. VK4 Kunne gjengi hvordan lokale værphenomen dannes og kan skape utfordringer for ferdsel. VK5 Kunne tolke relevant værdata. VK6 Kjenne til hvordan klimaendringene påvirker naturmiljøet på Svalbard.
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i>

	VF1	Kunne gjøre rede for og bruke relevant værdata
	VF2	Kunne velge og anvende relevante informasjonskilder for værdata.
	VF3	Kunne gjøre rede for hvordan spesielle værfenomen kan skape utfordringer for ferdsel
Generell kompetanse	Kandidaten:	
	VG1	Kunne bruke relevante informasjonskilder for vær i planleggingen av turer.

2.4 Emne – Nødleir

Etter fullført emne skal kandidaten kunne dimensjonere, velge og bruke relevant sikkerhets- og nødutstyr på en faglig forsvarlig måte. Kandidaten skal kunne etablere nødleir og sette opp nødbivuakk under krevende og uforutsette forhold, samt forstå hvordan riktig håndtering av nødutstyr bidrar til å ivareta både pasient og deltakere ved hendelser som skyldes skiftende vær eller skader i gruppen.

Beskrivelse av kursinnhold:

- Nødutstyr (guide kit / shore kit)
- Nødleir
- Nødbivuakk

Læringsmål

Kunnskapsmål	<i>Kandidaten:</i> CK1 Kjenne til grunnleggende prinsipper for nødleir CK2 Kjenne til grunnleggende prinsipper for nødbivuakk CK3 Ha kunnskap om relevant nød utstyr
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i> CF1 Kunne sette opp nødleir CF2 Kunne sette opp nødbivuakk CF3 Kunne bruke relevant nød utstyr
Generell kompetanse	<i>Kandidaten:</i> CK1 Kunne ivareta en gruppe i nød frem til gruppen kan evakueres

	CK3 Kunne vurdere hvilket nødutstyr som er relevant for planlagt aktivitet
--	--

2.5 Emne – Navigasjon og kommunikasjon

Etter fullført emne skal kandidaten kunne benytte relevante kommunikasjons- og navigasjonsmidler som er nødvendige for trygg ferdsel i områder uten konvensjonell telekommunikasjon. Kandidaten skal forstå funksjon, bruksområder og begrensninger ved satellitt- og radiobaserte systemer, samt kunne vedlikeholde og anvende nødvendige kommunikasjonsmidler. Kandidaten skal også kunne bruke navigasjonsverktøy på en sikker og effektiv måte under ulike feltforhold.

Beskrivelse av kursinnhold:

- Kommunikasjonsutstyr
 - Satellittelefon
 - PLB
 - VHF
 - Inreach
- Vedlikehold av kommunikasjonsutstyr
- Navigasjonsutstyr
 - GPS
 - Kart og Kompass

Læringsmål

Kunnskapsmål	<i>Kandidaten:</i> KK1 Ha kunnskap om relevante kommunikasjonsmidler, samt deres styrker og begrensninger KK2 Ha kunnskap om vanlige feil og vedlikehold av kommunikasjonsmidler KK3 Ha kunnskap om varslingsrutiner til nødetatene KK4 Ha kunnskap om navigasjonsmidlene GPS, digitale kart, og papirkart
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i>

	KF1 Kunne bruke relevante kommunikasjonsmidler Satellittelefon PLB VHF Inreach KF2 Kunne navigere etter GPS og er kjent med begrensningene til en GPS KF3 Kunne enkel navigere med kart og kompass (kompasskurs og kartreferanse)
Generell kompetanse	<i>Kandidaten:</i> KG1 Kunne benytte relevant kartdata for planlegging av ferdsel. KG2 Kunne tilpasse valg av kommunikasjonsmidler og navigasjonsmidler til turens lengde og destinasjon.

2.6 Emne – Ferdsel

Etter fullført emne skal kandidaten kunne planlegge og gjennomføre ferdse på Svalbard på en sikker og faglig forsvarlig måte. Kandidaten skal kunne anvende kunnskap fra sikkerhetsstyring, meteorologi, natur- og kulturforvaltning, beredskap, navigasjon og kommunikasjon for å identifisere og håndtere risikofaktorer. Kandidaten skal også kunne vurdere naturfarer knyttet til ulike typer terreng og situasjoner, og bruke dette som grunnlag for forsvarlige beslutninger før og under tur.

Ferdselskurset gjennomføres på Svalbard.

Beskrivelse av kursinnhold

- Turplanlegging
 - Vær
 - Naturvern
 - Kulturminner
 - Navigasjon
 - Sikkerhetsstyringsdokumenter
- Dimensjonering av sikkerhetsutstyr
- Naturfarer ved ferdse
 - Steinsprang
 - Jordskred/jordsig
 - Bratt lende
 - Elvekryssing
 - Ferdse i strandsone

Læringsmål

Kunnskapsmål	Kandidaten:
	FeK1 Ha kunnskap om naturfarer ved ferdse Steinsprang Jordskred/jordsig Bratt lende Elvekryssing Ferdse i strandsone

	FeK2 Ha kunnskap om hensiktsmessig rutevalg.
	FeK3 Ha kunnskap om prinsipper for sporløs ferdsel
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i> FeF1 Kunne orientere gjestene med relevant informasjon og rutiner før turstart
Generell kompetanse	<i>Kandidaten:</i> RG1 Kunne benytte relevant informasjon fra sikkerhetsstyringsdokumenter til turplanlegging. RG2 Kunne foreslå hensiktsmessige risikoreduserende tiltak basert på en risikoanalyse. VG1 Kunne bruke relevante informasjonskilder for vær i planleggingen av turer. CK3 Kunne vurdere hvilket nødutstyr som er relevant for planlagt aktivitet. KG1 Kunne benytte relevant kartdata for planlegging av ferdsel. KG2 Kunne tilpasse valg av kommunikasjonsmidler og navigasjonsmidler til turens lengde og destinasjon.

2.7 Emne – Førstehjelp

Etter fullført emne skal kandidaten kunne utføre førstehjelp under krevende forhold og håndtere medisinske nødsituasjoner i perioden før profesjonell hjelp ankommer.

Kandidaten skal forstå hvilke skader og tilstander som er mest relevante for Svalbards naturmiljø, og kunne iverksette riktige tiltak basert på tilgjengelig utstyr, værforhold og avstander til helsetjenester.

Beskrivelse av kursinnhold

- Egensikkerhet
- Skadestedsledelse
- Primær undersøkelse (ABC)
- Sekundærundersøkelse (ABCDE)
- Aktuelle skader:
 - Bruddskader
 - Blødninger
 - Hypotermi (nedsatt kroppstemperatur)
 - Frostskader
 - Høy energi skader (hode, nakke, rygg og indre blødninger)
 - CO forgiftning (karbonmonoksid forgiftning/oksygenmangel)
 - Brannskader
 - Zoonoser (smitte fra dyr til mennesker)
- Pakke og transport av pasient
- Førstehjelpsutstyr

Læringsmål

Kunnskapsmål	Kandidaten:
	FK1 Ha kunnskap om primær og sekundær undersøkelse av pasient
	FK2 Ha kunnskap om de mest vanlige skader / sykdom knyttet til feltaktivitet Hypotermi (nedsatt kroppstemperatur) Frostskader Brudd Blødninger

	Høy energi skader CO forgiftning Brannskader Zoonoser FK3 Ha kunnskap om førstehjelpsutstyr og utstyr for å holde pasienten varm FK4 Kjenne til utfordringer med førstehjelp i kaldt klima FK5 Ha kunnskap om skadestedsledelse FK6 Kjenne til SARressurer i Longyearbyen hos Sysselmesteren og UNN Longyearbyen
Ferdighetsmål	Kandidaten: FF1 Kunne gjøre rede for og gjennomføre primær og sekundær undersøkelse i felt og kaldt klima FF2 Kunne behandle akutte livstruende skader i felt FF3 Kunne utføre HLR (hjerte-lunge-redning) i felt FF4 Kunne behandle de vanligste skadene i felt: Hypotermi (nedsatt kroppstemperatur) Frostskader Brudd Blødninger Høyenergi skader CO forgiftning Brannskader FF6 Gjøre rede for ulike metoder for forflytning av pasient, og kunne drøfte om forflytning er hensiktsmessig.

	FF7	Kandidaten skal kunne velge og tilpasse relevant førstehjelpsutstyr til den aktuelle turens varighet, deltakergruppe, aktivitetstype og risikoprofil.
Generell kompetanse	Kandidaten:	
	FG1	Kunne organisere og lede arbeidet på et skadested etter grunnleggende prinsipper for å ivareta egen, gruppe og pasientsikkerhet.
	FG2	Kunne utføre nødvendig førstehjelp for å stabilisere en pasient og holde pasient varm til redningspersonell ankommer
	FG3	Skal kunne klargjøre pasient til uthenting og overlevere statusrapport for skadestedet til organisert redning

2.8 Emne – Isbjørnsikkerhet

Etter fullført emne skal kandidaten kunne identifisere risikofaktorer knyttet til isbjørn og iverksette forebyggende tiltak for å redusere sannsynligheten for uønskede møter.

Kandidaten skal forstå isbjørnens biologi, atferd og leveområder, og kunne planlegge og handle på en måte som ivaretar både sikkerheten til deltakere og hensynet til dyrelivet.

Kandidaten skal også beherske sikker og korrekt håndtering av våpen til bruk i nødsituasjoner.

Beskrivelse av kursinnhold

- Isbjørn:
 - Biologi
 - Habitat
 - Utbredelse
 - Adferd
 - Levesett
 - Relevante lovverk
- Rutiner:

- Tidligere hendelser med bjørn
- Rutiner / Beste praksis for ulike typer ferdsel
- Rutiner / Beste praksis for leir/ telt/ hytte
- Rutiner / Beste praksis for møte med isbjørn i relevante situasjoner
- Våpen behandling:
 - Relevant lovverk (anskaffelse, oppbevaring, transport, utlån, import og eksport til/fra Svalbard)
 - Rutiner for sikker våpenbehandling
 - Boltriflens funksjon og bestanddeler
 - Rutiner for halvloading
 - Skyte stillinger
 - Skyte teknikk
 - Signalpistol
 - Snublebluss
 - Vedlikehold av rifle og signalpistol

Kunnskapsmål	<i>Kandidaten:</i> IK1 Har innsikt i relevant lovverk som omfatter skytevåpen IK2 Har kunnskap om boltriflens funksjon og bestanddeler IK3 Har kunnskap om signalpistolens funksjon og bruksområde IK4 Har kunnskap om sikker behandling av våpen IK5 Har kunnskap om lovverk som gjelder for beskyttelse av isbjørn IK6 Har kunnskap om isbjørnens biologi, adferd, utbredelse og levesett IK7 Kjenner til utbredelse av isbjørn lokalt på Svalbard IK8 Kjenner til hvordan klimaendringer påvirker isbjørnstammen og isbjørnens adferd IK9 Kjenner til hovedårsaker som har ligget til grunn for hendelser og ulykker på Svalbard IK10 Kan gjengi prinsipper for sikker ferdsel i forhold til isbjørn
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i> IF1 Demonstrere sikkervåpen behandling IF2 Kunne anvende liggende, knestående og stående skyte stilling. IF3 Kandidaten skal ha kunnskap om hvordan stress påvirker presisjon og oppgaveutførelse ved skyting med rifle. IF4 Kan demonstrere gode skyteferdigheter:

		• Skyte (4skudd) og treffe et mål på 30cm i diameter, fra knestående stilling, på 35m avstand, med 10sekunder tidsbegrensing • Skyte (4 skudd) og treffe et mål på 30cm i diameter, fra stående stilling, på 15m avstand, med 10 sekunder tidsbegrensing
	IF5	
	IF6	Kan demonstrere sikker og korrekt bruk av signalpistol med knall og signalammunisjon.
	IF7	Kan demonstrere sikker og korrekt bruk av sikringsmidler i forbindelse med opphold i telt eller hytte
	IF8	Kan gjennomføre enkelt vedlikehold av rifle og signalpistol
		Kan informere en gruppe om rutiner for møte med isbjørn
Generell kompetanse	Kandidaten:	
	IG1	Demonstrerer sikker våpenbehandling med rifle og signalpistol i alle relevante situasjoner
	IG2	Kan formidle kunnskap om isbjørn på en slik måte at gjester forstår behovet for sikker og forbyggende adferd.
	IG3	Kan anvende kunnskap om isbjørnens biologi, adferd, utbredelse og levesett for å planlegge og gjennomføre ferdsel på en tryggest mulig måte for å unngå konflikt med isbjørn, herunder: • Til fots • På ski • I hytte • I teltleir • Landstigningsoperasjoner
	IG4	Kan lede en gruppe i møte med isbjørn og benytte sine kunnskaper og ferdigheter til å avverge en konfliktsituasjon uten at menneske eller isbjørn blir skadet.

2.9 Emne – Ferdsel i skredterreng

Etter fullført emne skal kandidaten forstå hvordan terreng, snødekke og værforhold påvirker skredfare, og kunne anvende denne kunnskapen i planlegging og gjennomføring av ferdsel i skredutsatt område. Kandidaten skal kunne gjennomføre kameratredning og være i stand til å organisere og lede et søk etter personer tatt av skred. Emnet gir en grunnleggende innføring i trygg ferdsel i skredterreng, men er ikke tilstrekkelig for personer som skal arbeide profesjonelt i bratt terreng eller utløpssoner, slik som ved toppturguiding.

Beskrivelse av kursinnhold

- Terreng
- Snødekke
- Vær
- Menneskelig faktor
- Turplanlegging
- Faretegn
- Søk og redning

Læringsmål

Kunnskapsmål	Kandidaten:
	SkK1 Har kunnskap om grunnleggende forhold om vær, terreng, snødekke og menneskeligfaktor knyttet til sikker ferdsel.
	SkK2 Har kunnskap om lokale forhold knyttet til vær, terreng og snødekke på Svalbard *
	SkK3 Har kunnskap forskjellige skredtyper og grunnleggende skred dynamikk
	SkK4 Kjenner til hvordan klimaendringer påvirker lokal skredfare *

	SkK5 Har kunnskap hvordan vær- og skredvarsel kan brukes i turplanlegging SkK6 Kjenner til metoder for test av stabilitet i snødekket. SkK7 Har kunnskap om hvordan kameratredning organiseres og gjennomføres, samt bruk av nødvendig sikkerhetsutstyr SkK8 Ha kunnskap om faretegn som påvirker skredfaren SkK9 Kjenner til tidligere skredulykker på Svalbard * SkK10 Kjenne til nasjonal snøskredvarsling
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i> SkF1 Kan vurdere skredfare i et område gjennom kjennskap til vær, snøforhold, terreng og mennesket. SkF2 Kan gjenkjenne terrengfeller og faretegn SkF3 Kan gjenkjenne potensielle utløsnings- og utløpsområder for snøskred på kart og i terreng SkF4 Kan gjøre rede for metoder for organisering av søk og redning etter en eller flere skredtatte SkF5 Kan tolke skredvarselet, og se relevans for planlagt tur
Generell kompetanse	<i>Kandidaten:</i> SkG1 Kan planlegge og gjennomføre en tur basert kjennskap til lokale forhold, værmelding, snøforhold, terreng og skredvarsel

	SkG2 Kan planlegge og lede turer i Svalbardnaturen på en slik måte at unødig eksponering unngås SkG3 Kan utføre og lede et søk og redning etter en eller flere skredtatte
--	---

**Det praktiske kurset må dekke alle læringsmålene som ikke er spesifikke for Svalbard. Læringsmål som er unike for Svalbard vil bli dekket i den digitale modulen og godkjenningsmodulen.*

2.10 Emne – Ferdsel på isbre

Etter fullført emne skal kandidaten forstå breens oppbygning, bevegelse og de risikofaktorene som er forbundet med ferdsel på snødekte breer. Kandidaten skal kunne identifisere usikre områder, vurdere farer og iverksette nødvendige tiltak for å redusere risiko. Kandidaten skal også kunne gjennomføre kameratredning på snødekte breer på en sikker og effektiv måte. Emnet gir en grunnleggende innføring i trygg ferdsel på snødekte breer, men er ikke tilstrekkelig for personer som skal arbeide profesjonelt i teknisk krevende bremiljøer, slik som ved breføring eller arbeid i sterkt oppsprukket terreng eller på Blåis.

Beskrivelse av kursinnhold

- Typer av isbreer
- Isbreers oppbygning
- Isbreers bevegelse
- Bruk av satellittdata
- Ferdsel på snødekt bre
- Sikring og redning av pasient fra bresprekk eller lignende

Læringsmål

Kunnskapsmål	<i>Kandidaten:</i> BK1 Har kunnskap om isbreens oppbygning og bevegelse BK2 Kjenner til hvordan breer påvirkes av klimaendringer og årlige endringer i temperatur og nedbør. BK3 Har kunnskap om praktisk orientering og ledelse av ferdsel på bre. BK4 Har kunnskap om prinsipper for sikring og kameratredning på bre BK5 Kunne gjengi spesielle lokale forhold knyttet til breer på Nordenskiöld Land og de mest brukte rutene. *
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i> BF1 Kan finne og vurdere relevant opplysninger for evaluering av breer. BF2 Kan vurdere og identifisere hvilke områder som sannsynligvis er utrygge på en bre BF3 Kan gjøre rede for praktisk orientering og ledelse av ferdsel på bre. BF4 Kan benytte personlig redningsmateriell og utstyr for sikring og kameratredning på bre
Generell kompetanse	<i>Kandidaten:</i>

	BG1	Kan planlegge og lede turer på bre, herunder; innhente informasjon, planlegge rute, samt orientere om rutiner og ferdsel
	BG2	Kan lede sikring og kameratredning av pasient på snødekt bre.

**Det praktiske kurset må dekke alle læringsmålene som ikke er spesifikke for Svalbard. Læringsmål som er unike for Svalbard vil bli dekket i den digitale modulen og godkjenningsmodulen.*

2.11 Emne – Ferdsel på sjøis

Etter fullført emne skal kandidaten forstå hvordan sjøis dannes og hvordan værforhold, strømninger og bunnforhold påvirker isens stabilitet. Kandidaten skal kunne velge trygge ruter for ferdsel på sjøis og vurdere risiko knyttet til ulike isforhold. Kandidaten skal også kunne utføre egenredning og kameratredning ved uhell eller gjennombrudd i isen.

Beskrivelse av kursinnhold

- Isdannelse
- Sjøis
- Påvirkning av vær, strøm og undervannstopografi
- Egenredning
- Kammerat redning
- Rutiner for ferdsel på Sjøis

Læringsmål

Kunnskapsmål	<i>Kandidaten:</i>	
	SjK1	Kjenner til grunnleggende forhold knyttet til dannelse av sjøis.
	SjK2	Har kunnskap om hvordan sjøis påvirkes av vær og strømforhold
	SjK3	Har kunnskap om hvordan is-tykkelse og kvalitet påvirker bæreevne og ferdsel

	SjK4 Kjenner til spesielle lokale forhold knyttet til fjordene på Nordenskiöld land * SjK5 Kjenner til hvordan farlige områder kan gjenkjennes. SjK6 Har kunnskap om hvordan ferdsel på sjøis skal planlegges og gjennomføres på en trygg måte, herunder relevant redningsutstyr. SjK7 Har kunnskap om prinsipper for kameratredning på sjøis.
Ferdighetsmål	<i>Kandidaten:</i> SjF1 Kunne innhente relevant opplysninger for evaluering av sjøis SjF2 Kunne bruke relevante metoder for måling og evaluering av is-tykkelse og kvalitet. SjF3 Kunne gjøre rede for praktisk orientering og ledelse av ferdsel på sjøis SjF4 Kunne gjøre rede for bruk av personlig redningsmateriell og utstyr for kameratredning SjF5 Kunne lede og gjennomføre kameratredning på sjøis
Generell kompetanse	<i>Kandidaten:</i> SjG1 Kunne planlegge og lede turer på sjøis på en sikker måte

	SjG2	Kunne lede kameratredning på sjøis og ivareta en pasient til redningstjenesten ankommer.
--	------	--

**Det praktiske kurset må dekke alle læringsmålene som ikke er spesifikke for Svalbard. Læringsmål som er unike for Svalbard vil bli dekket i den digitale modulen og godkjenningsmodulen.*

3. Feltkurs med sluttvurdering

Godkjenningskursene har som formål å anvende og integrere den kunnskapen og de ferdighetene kandidaten har tilegnet seg gjennom den digitale modulen og de praktiske emnene. Kursene skal utformes med vekt på scenario-basert trening og plenumsdiskusjoner, der flere temaer kombineres for å simulere komplekse og realistiske situasjoner.

Plenumsdiskusjoner brukes som en sentral lærings- og vurderingsform. De skal evaluere kandidatens faglige forståelse, refleksjonsevne og evne til å anvende kunnskap i tverrfaglige sammenhenger.

Scenario-baserte øvelser integrerer flere fagområder i realistiske og komplekse situasjoner. Øvelsene skal etterligne forhold og utfordringer kandidaten kan møte i felt, og danner grunnlag for vurdering av både tekniske ferdigheter og beslutningsevne.

3.1 Feltkurs med sluttvurdering – sommer

Kurset har en varighet på tre dager og inkludere en natt i felt. Det må gjennomføres på Svalbard.

Formålet med kurset er å vurdere kandidatens teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter innen relevante fagområder. Vurderingen skjer gjennom plenumsdiskusjoner og scenario-baserte øvelser som integrerer elementer fra flere emner. Øvelsene skal belyse kandidatens evne til å analysere, vurdere og håndtere komplekse situasjoner under realistiske feltforhold.

Kurset omfatter tre hovedtemaer:

- Turplanlegging
- Vurdering av terreng og relevante farer
- Håndtering av ulykker og hendelser

Kurset skal dekke følgende læringsmål:

Sikkerhetsstyring	RF2 - Kan gjennomføre en enkel risikoanalyse av en tur RF4 - Kan benytte modeller for operasjonalisering av turplanlegging RG1 - Kan benytte relevant informasjon fra Sikkerhetsstyringsdokumenter til turplanlegging RG2 - Kan foreslå hensiktsmessige risikoreducerende tiltak basert på en risikoanalyse
Natur og Miljø	MG1- Kan benytte relevante rettskilder for lovlig ferdsel i turplanleggingen, herunder digitale verktøy og kartdatabaser MG 2 - Kan benytte og formidle kunnskap om flora, fauna, kulturminner og naturmiljøet ved gjennomføring av guidede turer, slik at ferdsel, aktivitet eller opphold ikke medfører skade på, eller forstyrrelse av, naturmiljø og kulturminner.
Vær og klima	VF1 - Kan gjøre rede for og tolke relevant værddata og værtegn

	VG1 - Kan bruke relevante informasjonskilder for værdata til Turplanlegging
Nødleir	CG1 - Kan ivareta en gruppe i nød frem til gruppen kan evakueres CG2 - Kan vurdere hvilket nødutstyr som er relevant for planlagt aktivitet
Navigasjon og Kommunikasjon	KF1 - Kan bruke relevante kommunikasjonsmidler (Satellittelefon, PLB, VHF, Inreach) KF2 - Kan navigere etter GPS og er kjent med begrensningene til en GPS KF3 - Kan enkel navigere med kart og kompass (kompasskurs og kartreferanse) KG1 - Kan benytte relevant kartdata for planlegging av ferdsel. KG2 - Kan tilpasse valg av kommunikasjonsmidler og navigasjonsmidler til turens lengde og destinasjon.
Førstehjelp	FF7 - Kandidaten skal kunne velge og tilpasse relevant førstehjelpsutstyr til den aktuelle turens varighet, deltakergruppe, aktivitetstype og risikoprofil. FG1 - Kan organisere og lede arbeidet på et skadested etter grunnleggende prinsipper for å ivareta egen, gruppe og pasientsikkerhet. FG2 - Kan utføre nødvendig førstehjelp for å stabilisere en pasient og holde pasient varm til redningspersonell ankommer FG3 - Skal kunne klargjøre pasient til uthenting og overlevere statusrapport for skadestedet til organisert redning

Isbjørnsikkerhet	IG1 - Demonstrerer sikker våpenbehandling med rifle og signalpistol i alle relevante situasjoner IG2 - Kan formidle kunnskap om isbjørn på en slik måte at gjester forstår behovet for sikker og forbyggende adferd. IG3 - Kan anvende kunnskap om isbjørnens biologi, adferd, utbredelse og levesett for å planlegge og gjennomføre ferdsel på en tryggest mulig måte for å unngå konflikt med isbjørn, herunder: Til fots På ski I hytte I teltleir Landstigningsoperasjoner IG4 - Kan lede en gruppe i møte med isbjørn og benytte sine kunnskaper og ferdigheter til å avverge en konfliktsituasjon uten at menneske eller isbjørn blir skadet.
------------------	---

3.2 Feltkurs med sluttvurdering – vinter

Kurset skal ha en varighet på fire dager, og inkludere to netter i felt. Kurset må avholdes på Svalbard.

Formålet med kurset er å vurdere kandidatens teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter innen relevante fagområder. Vurderingen skjer gjennom plenumsdiskusjoner og scenario-baserte øvelser som integrerer elementer fra flere emner. Øvelsene skal belyse kandidatens evne til å analysere, vurdere og håndtere komplekse situasjoner under realistiske vinterforhold.

Kurset omfatter tre hovedtemaer:

- Turplanlegging
- Vurdering av terreng og relevante farer
- Håndtering av ulykker og hendelser

Kurset skal dekke følgende læringsmål:

Sikkerhetsstyring	RF2 - Kan gjennomføre en enkel risikoanalyse av en tur RF4 - Kan benytte modeller for operasjonalisering av turplanlegging RG1 - Kan benytte relevant informasjon fra sikkerhetsstyringsdokumenter til turplanlegging RG2 - Kan foreslå hensiktsmessige risikoreduserende tiltak basert på en risikoanalyse
Natur og Miljø	MG1- Kan benytte relevante rettskilder for lovlig ferdsel i turplanleggingen, herunder digitale verktøy og kartdatabaser MG 2 - Kan benytte og formidle kunnskap om flora, fauna, kulturminner og naturmiljøet ved gjennomføring av guidede turer, slik at ferdsel, aktivitet eller opphold ikke medfører skade på, eller forstyrrelse av, naturmiljø og kulturminner.
Vær og klima	VF1 - Kan gjøre rede for og tolke relevant værdata og værtegn VG1 - Kan bruke relevante informasjonskilder for værdata til Turplanlegging
Nødleir	CG1 - Kan ivareta en gruppe i nød frem til gruppen kan evakueres CG2 - Kan vurdere hvilket nødutstyr som er relevant for planlagt aktivitet
Navigasjon og Kommunikasjon	KF1 - Kan bruke relevante kommunikasjonsmidler (Satellittelefon, PLB, VHF, Inreach) KF2 - Kan navigere etter GPS og er kjent med begrensningene til en GPS

	KF3 - Kan enkel navigere med kart og kompass (kompasskurs og kartreferanse) KG1 - Kan benytte relevant kartdata for planlegging av ferdsel. KG2 - Kan tilpasse valg av kommunikasjonsmidler og navigasjonsmidler til turens lengde og destinasjon.
Førstehjelp	FF7 - Kandidaten skal kunne velge og tilpasse relevant førstehjelpsutstyr til den aktuelle turens varighet, deltakergruppe, aktivitetstype og risikoprofil. FG1 - Kan organisere og lede arbeidet på et skadested etter grunnleggende prinsipper for å ivareta egen, gruppe og pasientsikkerhet. FG2 - Kan utføre nødvendig førstehjelp for å stabilisere en pasient og holde pasient varm til redningspersonell ankommer FG3 - Skal kunne klargjøre pasient til uthenting og overlevere statusrapport for skadestedet til organisert redning
Isbjørnsikkerhet	IG1 - Demonstrerer sikker våpenbehandling med rifle og signalpistol i alle relevante situasjoner IG2 - Kan formidle kunnskap om isbjørn på en slik måte at gjester forstår behovet for sikker og forbyggende adferd. IG3 - Kan anvende kunnskap om isbjørnens biologi, adferd, utbredelse og levesett for å planlegge og gjennomføre ferdsel på en tryggest mulig måte for å unngå konflikt med isbjørn, herunder: - Til fots - På ski - I hytte - I teltleir - Landstigningsoperasjoner

	IG4 - Kan lede en gruppe i møte med isbjørn og benytte sine kunnskaper og ferdigheter til å avverge en konfliktsituasjon uten at menneske eller isbjørn blir skadet.
Ferdsel i Skredterreng	SkG1- Kan planlegge og gjennomføre en tur basert kjennskap til lokale forhold, værmelding, snøforhold, terreng og skredvarsel SkG2 - Kan planlegge og lede turer i Svalbardnaturen på en slik måte at eksponering unngås SkG3 - Kan utføre og lede et søk og redning etter en eller flere skredtatte
Ferdsel på Isbre	BG1 - Kan planlegge og lede turer på bre, herunder; innhente informasjon, planlegge rute, samt orientere om rutiner og ferdsel BG2 - Kan lede sikring og kameratredning av pasient på snødekt bre.
Ferdsel på sjøis	SjG1 - Kan planlegge og lede turer på sjøis på en sikker måte SjG2 - Kan lede kameratredning på sjøis og ivareta en pasient til redningstjenesten ankommer.

3.3 Forventet kompetanse hos deltaker på feltkurs med sluttvurdering

Punktene 1–4 nedenfor, med tilhørende kommentarer, beskriver den kompetansen som forventes av kandidater under feltkurs med sluttvurdering. Beskrivelsene utgjør det som kan betegnes som *norm*.

Vesentlige avvik fra denne normen innebærer at kandidaten vurderes som «litt under», «under», «litt over» eller «over» norm.

Hvert underpunkt innen de ulike kompetanseområdene kan utdypes i kommentarfeltet i tabellen dersom det er relevant. Det skal gis en samlet vurdering innen hvert kompetanseområde.

En samlet vurdering *under norm* betyr at kandidaten på vurderingstidspunktet ikke anses som skikket til å ha ansvar som guide.

1. Evne til å ta vare på seg selv og sitt utstyr under krevende feltforhold

Dette omfatter kandidatens evne til å ivareta egen helse, sikkerhet og funksjonsevne, herunder:

- Ernæring (inntak av tilstrekkelig mat og drikke for å fungere adekvat)
- Hygiene (opprettholde personlig hygiene for å unngå sykdom eller smitte)
- Mentale forhold (humør, mentalt overskudd, evne til å hvile)
- Vedlikehold og kontroll av eget materiell
- Bekledning i henhold til vær- og feltforhold
- Skadeforebyggende tiltak (bl.a. kulderelaterte skader, belastningsskader)

Norm:

Kandidaten skal kunne ivareta seg selv og sitt materiell på en måte som gjør hen i stand til å løse oppgaver som ansvarlig guide i gruppen, og samtidig være en ressurs når hen ikke innehar lederrollen.

2. Ledelse av gruppen som guide

Dette omfatter kandidatens evne til å utøve trygg og ansvarlig ledelse i felt, herunder:

- Vurderingsevne

- Beslutningstaking
- Stressmestring
- Evne til å vise omsorg, motivere og ta vare på deltakere
- Evne og vilje til å ta sikre og begrunnede valg

Norm:

Kandidaten skal kunne lede gruppen på en måte som ivaretar alle sikkerhetsmessige forhold under feltforhold på Svalbard. Kandidaten skal kunne justere aktivitet og rutevalg i tråd med gruppens samlede forutsetninger. Videre skal kandidaten vise aktiv omsorg og støtte til deltakerne, og bidra til at gruppen mestrer oppgavene.

3. Faglig kompetanse

Dette omfatter kandidatens evne til å omsette teoretisk kunnskap og praktiske ferdigheter i reelle situasjoner:

- Beherske kompetansekravene som er beskrevet i utdanningsmodulene
- Anvende kunnskap og ferdigheter i praktisk utøvelse av jobben som guide

Norm:

Kandidaten skal kunne anvende og demonstrere basiskunnskap og ferdigheter fra læringsmålene i modulene i feltkurs med sluttvurdering under sammensatte caseøvelser.

4. Formidlingsevne

Dette omfatter kandidatens evne til å kommunisere relevant informasjon til gruppen, med vekt på sikkerhet og hensyn til naturmiljøet:

- Evne til å formidle kunnskap om naturmiljøet, inkludert sikkerhet, opplevelse og hensyn
- Evne til å informere om sikkerhetsmessige forhold og turens gjennomføring på en klar og forståelig måte

Norm:

Kandidaten skal kunne formidle kunnskap om sikkerhetsrelaterte forhold og naturmiljøet på en måte som gjør gruppen forberedt på hva som kan være krevende, og som sikrer at deltakerne til enhver tid er godt informert.

3.4 Sluttvurdering

Kombinasjonen av scenario-basert trening og plenumsdiskusjoner gir kandidaten anledning til å bli vurdert i rollen som guide, samtidig som metodikken fremmer refleksjon og erfaringsdeling mellom deltakerne. Gjennom disse aktivitetene vurderes kandidatens evne til å planlegge, lede, samarbeide og ta velbegrunnede beslutninger under varierende og krevende forhold.

Kandidatene skal vurderes fortløpende gjennom hele kurset, både i rollen som guide og som deltaker i gruppen.

Evalueringen omfatter følgende hovedområder:

- Evne til å ivareta egen sikkerhet og utstyr under krevende feltforhold
- Ledelse av gruppen i rollen som guide
- Faglig kompetanse
- Formidlingsevne

Vurderingsgrunnlag og normbeskrivelse

Vurderingen av kandidatene baseres på en definert norm som beskriver forventet kompetanse, adferd og faglig utøvelse. Normen danner grunnlaget for en helhetlig vurdering av kandidatens egnethet til arbeid som guide.

Følgende vurderingsskala benyttes:

Norm:	Kandidaten viser en samlet kompetanse og adferd som er i samsvar med normbeskrivelsen og hensiktsmessig for situasjonen gruppen står i eller har stått i.
Litt over norm:	Kandidaten viser på enkelte områder ferdigheter og adferd som ligger over det som er beskrevet i normen.
Over norm:	Kandidaten viser en adferd og kompetanse som i vesentlig grad overstiger normbeskrivelsen og det som med rimelighet kan forventes under de gitte forholdene.

Litt under norm:	Kandidaten har enkelte forbedringsområder sammenlignet med normen, men vurderes likevel som kvalifisert for arbeid som guide. Forbedringspunkter dokumenteres i evalueringsskjemaet.
Under norm:	Kandidaten har vesentlige mangler i forhold til normbeskrivelsen og vurderes som ikke skikket til arbeid som guide. Forbedringspunkter dokumenteres i evalueringsskjemaet.

Kandidater som samlet vurderes til *under norm* vil ikke bestå kurset.